

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński

w sprawie **K.C.**

skazanego za czyny z art. 207 § 1 k.k. i art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 17 lipca 2025 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 12 grudnia 2024 r., sygn. akt VII Ka 497/24,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Kluczborku

z dnia 5 marca 2024 r., sygn. akt II K 795/21,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego K.C. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, wydatkami obciążając Skarb Państwa.**

[WB]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kluczborku wyrokiem z dnia 5 marca 2024 r., sygn. akt II K 795/21 skazał K.C za czyny z art. 207 § 1 k.k. i art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 207 § 1a k.k., na karę łączną 2 lat pozbawienia

wolności. Nadto Sąd Rejonowy na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał skazanego do zapłaty zadośćuczynienia na rzecz małoletniego pokrzywdzonego w kwocie 3000 zł oraz orzekł o kosztach sądowych i kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej małoletniemu pokrzywdzonemu z urzędu.

Od powyższego wyroku apelację wywiedli prokurator oraz obrońca skazanego.

Sąd Okręgowy w Opolu, po rozpoznaniu wniesionych apelacji, wyrokiem z dnia 12 grudnia 2024 r., sygn. akt VII Ka 497/24, zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że przyjął, że skazanie nastąpiło przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zgodnie z brzmieniem ustawy Kodeks karny z 6 czerwca 1997 r. - na dzień 30 września 2023 r. (pkt I ppkt 1); uchylił rozstrzygnięcie z pkt. IV części dyspozytywnej o karze łącznej (pkt I ppkt 2); za czyn przypisany K.C. w pkt. I części dyspozytywnej, na podstawie art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. przy zast. art. 57b k.k., wymierzył mu karę 2 lat i miesiąca pozbawienia wolności (pkt I ppkt 3); na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec K.C. kary jednostkowe pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I ppkt 4). W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt II) oraz orzekł o kosztach procesu (pkt III).

Kasację od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego K.C., podnosząc zarzut rażącego naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, polegający na wystąpieniu *„bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady Sądu, albowiem w składzie Sądu Okręgowego w Opolu brały udział osoby powołane na urząd sędziego w sądzie powszechnym na wniosek KRS ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, a to:*

a) Sędzia Sądu Okręgowego X.Y., powołana uchwałą nr [...] /2018 z dnia [...] 2018 roku, wręczenie nominacji [...] 2019 roku

b) Sędzia Sądu Okręgowego - sprawozdawca w sprawie X.Y.1, powołany uchwałą nr [...] /2023 z dnia [...] 2023 roku, wręczenie nominacji [...] 2024 roku”.

W oparciu o powyższy zarzut obrońca skazanego wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W kasacji wniesionej w imieniu skazanego obrońca podnosi jeden tylko zarzut dotyczący wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, polegający jego zdaniem na nieprawidłowym obsadzeniu składu sądu orzekającego w II instancji. W części motywacyjnej wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia obrońca wskazuje, że nieprawidłowy skład sądu orzekającego w instancji odwoławczej wynika z okoliczności, że SSO X.Y. oraz SSO X.Y.1 zostali powołani na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Wadliwość procedury nominacyjnej wskazanych Sędziów - zdaniem obrońcy – wynika z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20, OSNKW 2020, z. 2, poz. 7).

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, orzekł, iż uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I –4110 – 1/20, jako akt normatywny utraciła moc obowiązującą. Zgodnie zaś z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. W doktrynie dominuje pogląd, że moc powszechnie obowiązująca orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego powoduje, iż wszystkie inne organy władzy publicznej, również organy władzy sądowniczej, mają obowiązek przestrzegania i stosowania tych orzeczeń. W świetle powyższego stwierdzić należy, że brak jest normatywnych

podstaw do podważania konstytucyjnego umocowania Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. oraz jej uprawnień do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości, a także kwestionowania ważności i skuteczności powołań sędziowskich dokonanych przez Prezydenta RP w ramach przysługującej mu wyłącznej i nie podlegającej weryfikacji prerogatywy, na podstawie rekomendacji udzielonej przez ten organ (zob. też m.in.: postanowienie TK z dnia 3 czerwca 2008 r., Kpt 1/08; wyrok TK z dnia 25 czerwca 2012 r., K 18/09; wyrok TK z dnia 11 września 2017 r., K 10/17, OTK-A 2017, poz. 64; wyrok SN z dnia 28 lutego 2023 r., II CSKP 1362/22, Legalis; postanowienie SN z dnia 28 lutego 2023 r., III KK 23/23, Legalis).

W realiach przedmiotowej sprawy zauważyć zatem należy, że brak jest jakichkolwiek podstaw do proceduralnego podważenia statusu sędziego oraz jego działalności orzeczniczej z przyczyn podniesionych w uzasadnieniu uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., a w konsekwencji dopatrywania się bezwzględnej przyczyny odwoławczej w sytuacji, gdy w składzie sądu brała udział osoba powołana na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Powyższe zapatrywanie znajduje również potwierdzenie w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym zakwestionowano stanowisko jakoby udział w procedurze nominacyjnej przed nowo ukształtowaną Krajową Radą Sądownictwa prowadzić miał sam w sobie do wadliwości i niekonstytucyjności powołania sędziego (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 września 2024 nr., V KK 151/24; 18 stycznia 2023 r., II KK 539/22, wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2023 r., II CSKP 1362/22).

Istotne przy tym jest to, że stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w powołanych judykatach, znajduje odzwierciedlenie w motywach wydanego w dniu 30 kwietnia 2025 r. przez Prezesa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej postanowienia o wykreśleniu z rejestru Trybunału sprawy C-719/24. W tym miejscu przypomnieć należy, że postanowieniem z dnia 17 października 2024 r., sygn. akt III CB 72/23, Sąd Najwyższy wystąpił z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie

prejudycjalnym o udzielenie odpowiedzi na pytania prejudycjalne zadane Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazanym postanowieniem, w ramach zawisłej w tym Trybunale sprawy prejudycjalnej C 719/24. W powołanej sprawie, w dniu 25 marca 2025 r., Komisja Europejska przedstawiła stanowisko polegające na przyjęciu, że nie ma przepisów prawa unijnego, które przewidywałyby procedurę wyłaniania sędziów-członków organu krajowego takiego jak Krajowa Rada Sądownictwa i zaproponowała by Trybunał udzielił w tym zakresie następującej odpowiedzi na zadane pytanie prejudycjalne: „Art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w związku z art. 2 TUE i art. 47 Karty praw podstawowych należy interpretować w ten sposób, że w zakresie w jakim procedury nominacyjne sędziów w państwie członkowskim przewidują wystarczające gwarancje pozwalające na wykluczenie wszelkich uzasadnionych wątpliwości co do niezawisłości i bezstronności powołanych w nich sędziów, nie sprzeciwiają się co do zasady ustawodawstwu krajowemu przewidującemu, że sędziowie-członkowie organu krajowego, który odgrywa decydującą rolę w procedurze nominacyjnej sędziów, takiego jak Krajowa Rada Sądownictwa, wybierani byli przez krajowy parlament.” Następnie postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2025 r., Prezes Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, między innymi po rozważeniu uwag przedstawionych w imieniu Komisji Europejskiej, a także w związku z postanowieniem Sądu Najwyższego złożonym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniu 27 marca 2025 r., postanowił wykreślić sprawę C-719/24 z rejestru Trybunału.

W tej sytuacji powoływanie się przez obrońcę skazanego na orzeczenia Trybunałów międzynarodowych i wnioskowanie na ich podstawie o nienależytej obsadzie Sądu Okręgowego w Opolu wyłącznie z powodu udziału wskazanych Sędziów w procedurze nominacyjnej przed nowo ukształtowaną Krajową Radą Sądownictwa, nie tylko w świetle orzecznictwa krajowego nie może spowodować żądanej przez autora kasacji reakcji Sądu Najwyższego, ale również stoi w opozycji do zaprezentowanego w sprawie C-719/24 stanowiska Komisji Europejskiej i wydanego między innymi na jego podstawie postanowienia Prezesa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 30 kwietnia 2025 r.

Niezależnie od powyższego, analiza akt sprawy dowodzi, że zarówno skazany, jak i jego obrońca w toku postępowania odwoławczego, pomimo otrzymania zawiadomienia o wylosowanym składzie orzekającym i pouczenia o treści art. 42a § 4 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27 lipca 2001 r. (k. 567 i nast., sygn. akt VII Ka 497/24), nie zgłaszali żadnych wątpliwości co do bezstronności i niezawisłości wchodzących w ten skład SSO X.Y. oraz SSO X.Y.1 W aktach sprawy brak jest również potwierdzenia, aby składali oni wnioski o wyłączenie wskazanych Sędziów, czy sygnalizowali - w trakcie rozprawy odwoławczej - wystąpienie warunków uniemożliwiający rozpoznanie przedmiotowej sprawy w sposób bezstronny i niezawisły. Wyraźnie bierna w tym zakresie postawa skazanego i jego obrońcy w toku postępowania przed Sądem Okręgowym implikuje uznanie – niezależnie od aktualnie prezentowanego stanowiska obrońcy skazanego - że udział wylosowanych do składu orzekającego Sędziów Sądu Okręgowego w Opolu, nie naruszał standardu prawa do sądu w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC, jak i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP czy art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

W końcowych uwagach podkreślić należy, że niedopuszczalne jest – a taki jest w istocie zamiar autora kasacji - przeprowadzanie na etapie postępowania kasacyjnego testu bezstronności lub niezawisłości, którego materializacja odbywa się w odrębnej procedurze określonej przepisami ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27 lipca 2001 r. (art. 42a § 3 i nast.). Oczywistym jest więc – niezależnie od powołanego przez autora kasacji orzecznictwa oraz wskazanych danych statystycznych dotyczących spraw kasacyjnych - że istnienie ustawowego trybu unormowanego we wzmiankowanej ustawie, uniemożliwia badanie przez Sąd kasacyjny spełnienia przez sędziego orzekającego w składzie sądu odwoławczego, wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu.

Powyższe rozważania w sposób jednoznaczny prowadzą do uznania, że obrońca skazanego tylko pozornie wskazuje na zarzut wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady sądu. Jednocześnie autor kasacji nie formułuje żadnych zarzutów co do *meritum* sprawy, co skutkować musi

– przychylając się również do stanowiska zajętego przez prokuratora w pisemnej odpowiedzi - uznaniem kasacji za oczywiście bezzasadną.

[WB]

[a.ł.]